

Zittingsdocument

A8-0376/2018

22.11.2018

AANBEVELING

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))

Commissie internationale handel

Rapporteur: David Martin

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING	6
ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING.....	10
PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE	13
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE.....	14

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds
(12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (12281/2018),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 207 en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), punt v), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C8-0434/2018),
 - gezien zijn resolutie van 4 oktober 2016 over de toekomst van de ACS-EU-betrekkingen voor de periode na 2020¹,
 - gezien zijn resolutie van 19 januari 2011 over de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de EG en de staten in de Stille Oceaan²,
 - gezien de partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS), enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend in Cotonou op 23 juni 2000 (Overeenkomst van Cotonou),
 - gezien artikel 99, leden 1 en 4, en artikel 108, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie internationale handel en het advies van de Commissie ontwikkelingssamenwerking (A8-0376/2018),
1. hecht zijn goedkeuring aan de toetreding van Samoa tot de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en Samoa.

¹ PB C 215 van 19.6.2018, blz. 2.

² PB C 136E van 11.5.2012, blz. 19.

TOELICHTING

Achtergrond

Met het oog op de handelspreferenties die in het kader van de Overeenkomst van Cotonou werden toegekend en op 31 december 2007 zouden komen vervallen, heeft de EU in 2002 onderhandelingen gestart over economische partnerschapsovereenkomsten (EPO's) met de ACS-staten. In deze overeenkomsten wordt een kader voor economische en handelsbetrekkingen voor de lange termijn met de EU vastgesteld. De overeenkomsten zijn sterk gericht op ontwikkeling en omvatten asymmetrische handelsliberalisering in het voordeel van de ACS-staten, alsook passende waarborgen voor binnenlandse industrieën. De EU heeft in 2002 in het bijzonder onderhandelingen gestart over een regionale EPO met veertien eilandstaten in de Stille Oceaan die tot de ACS behoren (de Cookeilanden, Fiji, Kiribati, de Marshalleilanden, de Federale Staten van Micronesia, Nauru, Niue, Palau, Papoea-Nieuw-Guinea, Samoa, de Salomonseilanden, Tonga, Tuvalu en Vanuatu).

Aangezien het niet eenvoudig was om zo kort voor de vervaldatum van de handelspreferenties tot een dergelijke alomvattende overeenkomst te komen, kozen Papoea-Nieuw-Guinea en Fiji ervoor een tussentijdse EPO met de EU te sluiten, waarin enkel goederen werden geregeld. De onderhandelingen over deze tussentijdse overeenkomst werden eind 2007 afgesloten. De overeenkomst werd op 30 juli 2009 ondertekend door de EU en Papoea-Nieuw-Guinea en op 11 december 2009 door Fiji. De overeenkomst werd op 20 december 2009 voorlopig van toepassing voor Papoea-Nieuw-Guinea en op 28 juli 2014 voor Fiji. De overeenkomst werd op 19 januari 2011 door de Europese Unie geratificeerd.

De onderhandelingen tussen de EU en alle veertien eilandstaten over een alomvattende regionale EPO kabbelden langzaam voort, maar werden in 2016 opgeschort omdat Papoea-Nieuw-Guinea in 2015 formeel had aangekondigd zich uit de onderhandelingen terug te willen trekken.

Alle eilandstaten in de Stille Oceaan die partij zijn bij de Overeenkomst van Cotonou, alsook eilanden in de Stille Oceaan met soortgelijke structurele kenmerken en een soortgelijke economische en maatschappelijke situatie, kunnen tot de tussentijdse EPO tussen de EU, enerzijds, en Papoea-Nieuw-Guinea en Fiji, anderzijds, toetreden op basis van een overeenkomstig artikel XXIV van de GATT 1994 ingediend markttoegangs aanbod. Toetreding tot de overeenkomst is dus niet voorbehouden aan de overige twaalf eilandstaten in de Stille Oceaan die tot de ACS behoren.

Samoa heeft in dit verband op 5 februari 2018 een verzoek voor toetreding bij de EU ingediend, vergezeld van een definitief markttoegangs aanbod. De Commissie heeft de onderhandelingen met de eilandstaat namens de Unie op 23 april 2018 afgerond.

Daarnaast zijn ook de Salomonseilanden en Tonga aan de toetredingsprocedure begonnen.

Toetreding tot de tussentijdse EPO – voordelen voor Samoa

Samoa geniet reeds handelspreferenties in het kader van de regeling "Alles behalve wapens" van de EU. Sinds 2014 valt Samoa echter niet langer onder de categorie van minst ontwikkelde

landen (MOL's), wat inhoudt dat de desbetreffende preferenties overeenkomstig de verordening betreffende het stelsel van algemene preferenties (SAP) van de EU per 1 januari 2019 komen te vervallen. Vanaf dat moment zullen de minder gunstige standaardvoorwaarden van het SAP van toepassing zijn.

Als de overeenkomst vanaf 1 januari 2019 voorlopig voor Samoa wordt toegepast, zal de eilandstaat kunnen blijven genieten van zijn huidige invoerrecht- en quotavrije toegang tot de EU voor alle producten, met uitzondering van wapens en munitie. In 2016 voerde Samoa vooral artikelen en materieel voor lichaamsvoeding, gymnastiek en atletiek (53,2 %), groente- en vruchtensap (12,8 %), houten artikelen (8,5 %), metalen meubelen (6,1 %) en ruwe kokosolie (2,6 %) uit naar de EU. Hoewel de uitvoerwaarde redelijk laag lijkt (5,5 miljoen EUR in 2017), is deze voor de Samoaanse economie uiterst betekenisvol. Het is daarom van belang dat de overeenkomst vanaf 1 januari 2019 voorlopig wordt toegepast, zodat verstoring van de handelsstromen tussen Samoa en de EU kan worden voorkomen. Daarnaast zal naar verwachting ook de Samoaanse visserijsector erop vooruitgaan nadat aan de sanitaire en fytosanitaire normen van de EU is voldaan.

De belangrijkste onderdelen van de tussentijdse EPO zijn:

- Een toepassingsgebied dat beperkt is tot handel in goederen.
- Invoerrecht- en quotavrije toegang tot de markt van de EU.
- Asymmetrische en geleidelijke liberalisering van de douanetarieven, waarbij rekening wordt gehouden met de mate van ontwikkeling van de staten in de Stille Oceaan. Samoa liberaliseert binnen twintig jaar 82,6 % van de uitvoer van goederen (in tarieflijnen), met uitzondering van gevoelige producten (zoals vlees, vis, fruit, groenten, alcohol en mineraalwater), die goed zijn voor 17,4 %.
- Bepalingen inzake handelstekorten, met inbegrip van een bilaterale vrijwaringsclausule waaraan toepassing kan worden gegeven indien een bepaalde invoer schade veroorzaakt of dreigt te veroorzaken, of de economische of maatschappelijke orde verstoort of dreigt te verstoren in een sector of industrie van een van de partijen.
- Bepalingen inzake samenwerking op het gebied van technische handelsbelemmeringen (TBT) en sanitaire en fytosanitaire maatregelen (SPS-maatregelen).
- Bepalingen inzake douanesamenwerking en handelsbevordering.
- Waarborging van de voedselveiligheid en afwijking in geval van betalingsbalansmoeilijkheden.
- Global sourcing voor de visserij: de overeenkomst omvat een afwijking van de algemene oorsprongsregels, waarmee de staten in de Stille Oceaan ook in het geval van verwerkte vis van de handelspreferenties kunnen profiteren. Deze afwijking is toegevoegd in verband met de ontoereikende hoeveelheid in zijn geheel gevangen vis ten opzichte van de vraag op het land, de zeer beperkte vangstcapaciteit van de vissersvloot, de verminderde verwerkingscapaciteit als gevolg van fysieke en economische factoren, en het geografisch isolement van de eilanden in de Stille Oceaan,

evenals hun afstand tot de markt van de EU. De afwijking is geldig mits verslag wordt uitgebracht over de tenuitvoerlegging, de ontwikkeling en het duurzaam beheer van de visbestanden.

- Duurzame ontwikkeling als onderliggende doelstelling: de partijen hebben in het bijzonder in artikel 3 toegezegd om bij de toepassing van de overeenkomst rekening te houden met de belangen van hun respectieve bevolkingen en toekomstige generaties op het gebied van mens, cultuur, economie, maatschappij, gezondheid en milieu. Ook handel en kwesties op het gebied van duurzame ontwikkeling, zoals arbeidsrechten en milieu, zijn vaste discussiepunten voor het Handelscomité in het kader van de EPO; Bovendien is de overeenkomst door middel van een speciale clausule gekoppeld aan de in de Overeenkomst van Cotonou vastgelegde bepalingen op het gebied van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (de zogenaamde "essentiële onderdelen"), en omvat deze een mogelijkheid om in geval van schending van deze bepalingen passende maatregelen te nemen. De rapporteur is zich er echter van bewust dat de overeenkomst ruim tien jaar geleden (in 2002-2007) is gesloten en dat deze op het desbetreffende gebied bijgevolg niet bijzonder ambitieus is. Hij verwacht daarom dat beide partijen zo spoedig mogelijk in onderhandeling treden om een modern hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling vast te stellen.
- Toezicht: het toezicht op de tenuitvoerlegging van de EPO, alsook op het effect ervan op de duurzame ontwikkeling, wordt uitgeoefend via de bevoegde institutionele organen in het kader van de EPO. De rapporteur betreurt het gebrek aan een toezichtmechanisme waarbij rekening wordt gehouden met het maatschappelijk middenveld, en verwacht dat de partijen zo spoedig mogelijk in onderhandeling treden om een ad-hoctoezichtmechanisme toe te voegen, waarbij wordt gezorgd voor een evenwichtige vertegenwoordiging van het maatschappelijk middenveld (bijvoorbeeld in de vorm van interne adviesgroepen).
- Een stabiel kader voor economische en handelsbetrekkingen met de EU: de tussentijdse EPO zal er naar verwachting voor zorgen dat langetermijninvesteringen worden aangetrokken, de uitvoer diverser wordt, het concurrentievermogen wordt versterkt en binnenlandse hervormingen worden bevorderd ter verbetering van het ondernemingsklimaat.
- Regionale integratie: dit onderdeel zal steeds belangrijker worden naarmate meer eilandstaten toetreden.

In de bovenstaande tekst worden de belangrijkste voordelen van toetreding tot de tussentijdse EPO door een staat als Samoa, met middellage inkomens, uiteengezet. Teneinde de ontwikkeling van Samoa te ondersteunen en aan de belangen van de burgers van de eilandstaat tegemoet te komen, raadt de rapporteur aan de toetreding van Samoa tot de overeenkomst goed te keuren. De rapporteur verwacht echter wel dat de partijen bij de overeenkomst, via een besluit van het Handelscomité in het kader van de EPO, zo spoedig mogelijk in onderhandeling treden om een volwaardig hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling vast te stellen dat tevens een degelijk toezichtmechanisme voor het maatschappelijk middenveld omvat.

13.11.2018

ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

aan de Commissie internationale handel

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds
(12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))

Rapporteur voor advies: Linda McAvan

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de bevoegde Commissie internationale handel het Parlement aan te bevelen zijn goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds.

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds
Document- en procedurenummers	12281/2018 – C8-0434/2018 – COM(2018)0546 – 2018/0291(NLE)
Bevoegde commissie	INTA
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	DEVE 22.10.2018
Rapporteur Datum benoeming	Linda McAvan 17.9.2018
Vervangen rapporteur voor advies	Florent Marcellési
Behandeling in de commissie	8.10.2018
Datum goedkeuring	12.11.2018
Uitslag eindstemming	+: 16 –: 4 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano, Doru-Claudian Frunzuliță, Heidi Hautala, Maria Heubuch, György Hölvényi, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Jean-Luc Schaffhauser, Elly Schlein, Eleni Theocharous, Mirja Vehkaperä, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Frank Engel, Stefan Gehrold, Paul Rübig
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Georgi Pirinski, Helmut Scholz

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

16	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Mirja Vehkaperä
ECR	Eleni Theoharous
EFDD	Mireille D'Ornano
PPE	Frank Engel, Stefan Gehrold, György Hölvényi, Cristian Dan Preda, Paul Rübig, Joachim Zeller, Željana Zovko, Anna Záborská
S&D	Doru-Claudian Frunzulică, Linda McAvan, Norbert Neuser, Georgi Pirinski

4	-
GUE/NGL	Helmut Scholz, Lola Sánchez Caldentey
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Maria Heubuch

3	0
EFDD	Ignazio Corrao
ENF	Jean-Luc Schaffhauser
S&D	Elly Schlein

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Toetreding van Samoa tot de tussentijdse partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap, enerzijds, en de staten in de Stille Oceaan, anderzijds	
Document- en procedurenummers	12281/2018 – C8-0434/2018 – COM(2018)0546 – 2018/0291(NLE)	
Datum raadpleging / verzoek om goedkeuring	10.10.2018	
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	INTA 22.10.2018	
Adviserende commissies Datum bekendmaking	DEVE 22.10.2018	PECH 22.10.2018
Geen advies Datum besluit	PECH 29.8.2018	
Rapporteurs Datum benoeming	David Martin 29.8.2018	
Behandeling in de commissie	5.11.2018	
Datum goedkeuring	20.11.2018	
Uitslag eindstemming	+	29
	-	7
	0	2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Nadja Hirsch, Yannick Jadot, France Jamet, Elsi Katainen, Jude Kirton-Darling, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, William (graaf van) Dartmouth, Iuliu Winkler	
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Nicola Danti, Paul Rübig, Jarosław Wałęsa	
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Karin Kadenbach, Rupert Matthews	
Datum indiening	22.11.2018	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

29	+
ALDE	Nadja Hirsch, Elsi Katainen, Marietje Schaake
ECR	David Campbell Bannerman, Emma McClarkin, Rupert Matthews, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin, William (graaf van) Dartmouth
ENF	Danilo Oscar Lancini
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christofer Fjellner, Christophe Hansen, Sorin Moisă, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Paul Rübig, Adam Szejnfeld, Jarosław Wałęsa, Iuliu Winkler
S&D	Nicola Danti, Karin Kadenbach, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Alessia Maria Mosca, Joachim Schuster

7	-
ENF	France Jamet
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
S&D	Maria Arena
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

2	0
NI	David Borrelli
PPE	Santiago Fisas Ayxelà

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding